

รายงานการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ ของบริษัทจดทะเบียนไทย ปี 2558

ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

มิถุนายน 2559

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	1
บทนำ	2
บทที่ 1 การสร้างฐานข้อมูล และนิยาม	4
บทที่ 2 สถานะการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ	8
บทที่ 3 มูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศ	12
บทที่ 4 รายได้จากต่างประเทศ	21
บทที่ 5 รายชื่อบริษัทที่ลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และ/หรือมีรายได้จากต่างประเทศ (Economic Exposure Universe)	26

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	อัตราการเติบโตของมูลค่าเงินลงทุนทางตรงเปรียบเทียบระหว่าง TDI และ FDI	2
ภาพที่ 2	จำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศจำแนกตามอุตสาหกรรม	8
ภาพที่ 3	สัดส่วนจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศต่อจำนวนบริษัททั้งหมดในกลุ่มอุตสาหกรรม	9
ภาพที่ 4	ภูมิภาคเป้าหมายของการลงทุน ณ สิ้นปี 2558	9
ภาพที่ 5	ประเทศเป้าหมายของการลงทุนในอาเซียน ณ สิ้นปี 2558	10
ภาพที่ 6	จำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศจำแนกตามขนาดบริษัท	11
ภาพที่ 7	มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศรายปีจำแนกตามอุตสาหกรรม	13
ภาพที่ 8	มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศสะสมในช่วงปี 2549-2558 จำแนกตามอุตสาหกรรม	13
ภาพที่ 9	มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศรายปีจำแนกตามภูมิภาค	14
ภาพที่ 10	มูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทจำแนกรายภูมิภาคหลัก	15
ภาพที่ 11	มูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทจำแนกรายภูมิภาคย่อยในอาเซียน	15
ภาพที่ 12	มูลค่าเงินลงทุนในต่างประเทศรายปีจำแนกตามผลกระทบต่ออำนาจในการควบคุมกิจการ	18
ภาพที่ 13	สัดส่วนมูลค่าเงินลงทุนในต่างประเทศรายปีจำแนกตามวิธีการลงทุน	19
ภาพที่ 14	สัดส่วนมูลค่าเงินลงทุนในอาเซียนรายปีจำแนกตามวิธีการลงทุน	19
ภาพที่ 15	มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศรายปีจำแนกตามขนาดหลักทรัพย์	20
ภาพที่ 16	รายได้จากต่างประเทศจำแนกตามอุตสาหกรรม	21
ภาพที่ 17	รายได้จากต่างประเทศจำแนกตามอุตสาหกรรม	22
ภาพที่ 18	อัตราการเติบโตของรายได้ของบริษัทที่มีรายได้จากต่างประเทศ สำหรับปี 2558 จำแนกตามอุตสาหกรรม	23
ภาพที่ 19	อัตราการเติบโตของรายได้ของบริษัทที่มีรายได้จากต่างประเทศ ไม่รวมบริษัทที่มีรายได้จากน้ำมัน สำหรับปี 2558 จำแนกตามอุตสาหกรรม	23
ภาพที่ 20	อัตราการเติบโตของรายได้ของบริษัทที่มีรายได้จากต่างประเทศ	24
ภาพที่ 21	สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศต่อรายได้รวม	25

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 22 สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศต่อรายได้รวมสำหรับปี 2557-2558 จำแนกรายอุตสาหกรรม	25

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 การแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรม และหมวดอุตสาหกรรมย่อย	5
ตารางที่ 2 รายได้เฉลี่ยและช่วงของรายได้ปี 2558 ของกลุ่มบริษัทจำแนกตาม มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด	6
ตารางที่ 3 วิธีการลงทุนในต่างประเทศ	16

บทสรุปผู้บริหาร

บริษัทจดทะเบียนไทยจำนวนมากมีการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และมีรายได้จากต่างประเทศ ณ สิ้นปี 2558 บริษัทจดทะเบียนไทยที่มีการรายงานสถานะลงทุนในต่างประเทศมีจำนวน 192 บริษัท จากจำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด 517 บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) หรือคิดเป็น 37% ของจำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด โดยเพิ่มขึ้นจากจำนวนบริษัทจดทะเบียนไทยที่มีสถานะลงทุนในต่างประเทศ 173 บริษัทในปีก่อน

ในจำนวน 192 บริษัทดังกล่าว พบว่า มี 79% ลงทุนในอาเซียน และ 59% ลงทุนใน CLMV หากพิจารณา รายประเทศในอาเซียน พบว่า ณ สิ้นปี 2558 มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนลงทุนในเวียดนามมากที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น หากพิจารณารายอุตสาหกรรม กลุ่มทรัพยากรมีสัดส่วนจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศต่อจำนวนบริษัททั้งหมดในกลุ่มอุตสาหกรรมสูงกว่ากลุ่มอื่นเช่นเดียวกับในปีก่อน

สำหรับปี 2558 บริษัทจดทะเบียนมีมูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศสุทธิ 5.2 หมื่นล้านบาทซึ่งลดลงจากปี 2557 ที่มีมูลค่า 1.16 แสนล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากมีรายการถอนเงินลงทุนด้วยมูลค่าที่สูงกว่าทุกปีที่ผ่านมา โดยเป็นรายการถอนเงินลงทุนขนาดใหญ่มูลค่าประมาณ 2.8 หมื่นล้านบาทของบริษัทเพียงแห่งเดียว ในปี 2558

รายได้จากต่างประเทศโดยรวมเติบโตอย่างต่อเนื่องมาจนกระทั่งปี 2558 ที่รายได้จากต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนลดลงจากปีก่อน หากพิจารณาเฉพาะบริษัทเดิมที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 110 บริษัทพบว่า รายได้จากต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนลดลงจากปีก่อน 7% ในขณะที่รายได้ในประเทศปรับลดลงเช่นกันโดยรายได้ในประเทศลดลง 9% จากปีก่อน แม้ว่ารายได้จากต่างประเทศจะปรับลดลง แต่สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศต่อรายได้รวมของ 110 บริษัทดังกล่าวเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อนโดยมาอยู่ที่ระดับ 46% ของรายได้รวมในปี 2558 จาก 45% ของรายได้รวมในปีก่อน

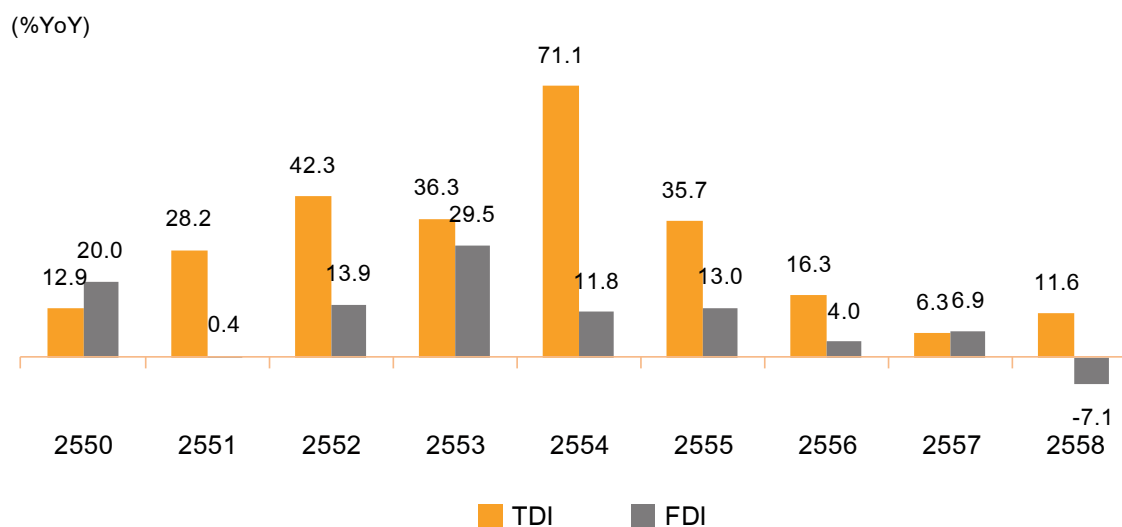
เพื่อแสดงให้เห็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีโอกาสทำความเข้าใจเพิ่มเติมถึงศักยภาพของบริษัทจดทะเบียนที่เกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงของบริษัทจดทะเบียนกับเศรษฐกิจต่างประเทศเป็นรายบริษัท จึงได้จัดทำรายชื่อบริษัทที่ลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และ/หรือมีรายได้จากต่างประเทศ (Economic Exposure Universe) โดยแบ่งตามภูมิภาคได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม Global กลุ่ม ASEAN และ กลุ่ม CLMV สำหรับปี 2558 มีจำนวนบริษัทใน Global Economic Exposure Universe จำนวน 282 บริษัทซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 262 บริษัทในปีก่อน ในขณะที่บริษัทใน ASEAN Economic Exposure Universe และ CLMV Economic Exposure Universe มีจำนวน 167 และ 125 บริษัท ตามลำดับ

บทนำ

พัฒนาการทางเศรษฐกิจของโลกนำไปสู่ความเชื่อมโยงระหว่างเขตเศรษฐกิจซึ่งส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศขยายตัวขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งในด้านการค้า การลงทุน การผลิต การบริโภค การขนส่ง การสื่อสาร ฯ โดยทุกภาคส่วนไม่อาจหลีกเลี่ยงผลจากความเชื่อมโยงระหว่างเขตเศรษฐกิจนี้ได้ ทุกภาคส่วนจึงต้องปรับตัวเพื่อแสวงหาโอกาส และป้องกันความเสี่ยงจากสภาวะการณ์นี้

ภาคธุรกิจไทยมีการปรับตัวอย่างเห็นได้ชัดในช่วงประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา (2549-2558) โดยเฉพาะในด้านการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ แม้ว่าประเทศไทยจะอยู่ในสถานะประเทศผู้รับการลงทุนจากต่างประเทศ แต่มูลค่าของเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศสะสมของธุรกิจไทย (Thailand Direct Investment: TDI) เติบโตในอัตราที่สูงกว่ามูลค่าเงินลงทุนทางตรงจากต่างประเทศสะสม (Foreign Direct Investment: FDI) (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 อัตราการเติบโตของมูลค่าเงินลงทุนทางตรงเปรียบเทียบระหว่าง TDI และ FDI

แหล่งข้อมูล ธนาคารแห่งประเทศไทย คำนวณโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทยจำนวนมากขยายการลงทุนไปในต่างประเทศ ด้วยเห็นว่าเป็นกลยุทธ์สำคัญเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจด้วยการแสวงหาโอกาสจากความแตกต่างในแต่ละประเทศ วัตถุประสงค์ของการขยายการลงทุนทางตรงในต่างประเทศแตกต่างกันไปในแต่ละกิจการ และแต่ละช่วงเวลาโดยสามารถแบ่ง

วัตถุประสงค์ของการลงทุนออกเป็น 3 ด้านได้แก่ การขยายตลาดใหม่ การแสวงหาแหล่งทรัพยากรใหม่ การเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิต การรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี และนวัตกรรม

การขยายตลาด หรือการแสวงหาแหล่งทรัพยากรในต่างประเทศเป็นความจำเป็นของบริษัทขนาดใหญ่บางแห่ง เนื่องจากขนาดเศรษฐกิจไทยเล็กเกินกว่าที่จะสนับสนุนการเติบโตอย่างต่อเนื่องของบริษัทขนาดใหญ่ได้ การเติบโตของบริษัทขนาดใหญ่จากการขยายธุรกิจในต่างประเทศ ไม่เพียงเป็นประโยชน์กับผู้ถือหุ้นเท่านั้น หากแต่เป็นประโยชน์ต่อทั้งห่วงโซ่การผลิตของบริษัทดังกล่าวซึ่งยังคงมีฐานการผลิตหลักอยู่ในประเทศไทยได้มีโอกาสเติบโตตามไปด้วย

ทุกภาคส่วนจึงควรเข้าใจสถานะการลงทุนทางตรงในต่างประเทศของธุรกิจไทยในปัจจุบันเพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางตรงในต่างประเทศโดยสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและความต้องการที่แท้จริงของภาคธุรกิจ

บทที่ 1: การสร้างฐานข้อมูล และนิยาม

ฐานข้อมูลการลงทุนทางตรงในต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (บริษัทจดทะเบียน) จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาสถานะการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และรายได้จากต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียน และเผยแพร่ข้อมูลในรูปแบบรายงานการลงทุนทางตรงในต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนไทย ซึ่งครอบคลุมการศึกษาข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนทุกแห่งในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) โดยไม่รวมบริษัทที่อยู่ในกลุ่มฟื้นฟูกิจการ และบริษัทที่อยู่ระหว่างเพิกถอนกิจการโดยจำนวนบริษัทตามข้อมูล ณ สิ้นปี

1.1 แหล่งข้อมูล

การสร้างฐานข้อมูลเกิดจากการรวบรวมข้อมูลการลงทุนทางตรงในต่างประเทศและรายได้จากต่างประเทศที่บริษัทจดทะเบียนเปิดเผยอย่างเป็นทางการในเอกสารของบริษัท ได้แก่ หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายงาน 56-1 รายงานประจำปี หรือเอกสารนำเสนอของบริษัท

1.2 นิยามคำสำคัญ

“การลงทุนทางตรงในต่างประเทศ” หมายถึง การลงทุนในส่วนของกิจการโดยบริษัทผู้ลงทุน (บริษัทจดทะเบียน) มีอำนาจควบคุมในกิจการของผู้รับการลงทุนซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบ บริษัทย่อย บริษัทร่วม กิจการร่วมค้า และรวมถึงการลงทุนในสินทรัพย์ เช่น การสร้างโรงงาน หรือฐานการผลิตในต่างประเทศโดยบริษัทจดทะเบียนเอง นอกจากนี้จะคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการลงทุนประกอบด้วยโดยบริษัทจดทะเบียนต้องระบุวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการที่ชัดเจน ทั้งนี้ฐานข้อมูลนี้ไม่รวมถึงการลงทุนเพื่อจัดตั้งกิจการในรูปแบบ investment company หรือ holding company และไม่รวมถึงการลงทุนในรูปแบบ portfolio investment

“รายได้จากต่างประเทศ” ประกอบด้วยรายได้ที่เกิดขึ้นจากส่วนของธุรกิจที่ประกอบกิจการในต่างประเทศหรือรายได้จากการส่งออกจากฐานการผลิตในประเทศไทย อย่างไรก็ตามบริษัทจดทะเบียนบางแห่งอาจแสดงรายได้จำแนกตามภูมิศาสตร์ตามที่ตั้งของลูกค้าโดยบริษัทมีทั้งส่วนงานที่ประกอบกิจการในต่างประเทศและการส่งออกจึงไม่สามารถจำแนกประเภทได้ รวมเรียกว่า บริษัทมีรายได้จากต่างประเทศ

ในการวิเคราะห์จำแนกกลุ่มบริษัทจดทะเบียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การจำแนกตามกลุ่มอุตสาหกรรม และการจำแนกตามขนาดของบริษัทซึ่งพิจารณาจากมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด

การวิเคราะห์จำแนกตาม “กลุ่มอุตสาหกรรม” (industry) แบ่งออกเป็น 8 กลุ่มหลักตามเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีหมวดอุตสาหกรรมย่อย (sector) ตามที่แสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรม และหมวดอุตสาหกรรมย่อย

กลุ่มอุตสาหกรรม (industry)	หมวดอุตสาหกรรมย่อย (sector)
1. เกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร (Agro & Food Industry)	1.1 ธุรกิจการเกษตร 1.2 อาหารและเครื่องดื่ม
2. สินค้าอุปโภคบริโภค (Consumer Products)	2.1 แฟชั่น 2.2 ของใช้ในครัวเรือนและสำนักงาน 2.3 ของใช้ส่วนตัวและเวชภัณฑ์
3. ธุรกิจการเงิน (Financials)	3.1 ธนาคาร 3.2 เงินทุนและหลักทรัพย์ 3.3 ประกันภัยและประกันชีวิต
4. สินค้าอุตสาหกรรม (Industrials)	4.1 ยานยนต์ 4.2 วัสดุอุตสาหกรรมและเครื่องจักร 4.3 กระดาษและวัสดุการพิมพ์ 4.4 ปิโตรเคมีและเคมีภัณฑ์ 4.5 บรรจุภัณฑ์ 4.6 เหล็ก
5. อสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง (Property & Construction)	5.1 วัสดุก่อสร้าง 5.2 พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ 5.3 บริการรับเหมาก่อสร้าง
6. ทรัพยากร (Resources)	6.1 พลังงานและสาธารณูปโภค 6.2เหมืองแร่

กลุ่มอุตสาหกรรม (industry)	หมวดอุตสาหกรรมย่อย (sector)
7. บริการ (Services)	7.1 พาณิชยกรรม 7.2 การแพทย์ 7.3 สื่อและสิ่งพิมพ์ 7.4 บริการเฉพาะกิจ 7.5 การท่องเที่ยวและสหนาการ 7.6 ขนส่งและโลจิสติกส์
8. เทคโนโลยี (Technology)	8.1 ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ 8.2 เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

การวิเคราะห์จำแนกตาม “ขนาดของบริษัท” โดยเรียงตามขนาดของมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (market capitalization) แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

- 1) บริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูง 50 ลำดับแรก จัดอยู่ในกลุ่ม SET50
- 2) บริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดในลำดับที่ 51-100 จัดอยู่ในกลุ่ม SET51-100
- 3) บริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดในลำดับที่ 101-200 จัดอยู่ในกลุ่ม SET101-200
- 4) บริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดในลำดับที่ 201-300 จัดอยู่ในกลุ่ม SET201-300
- 5) บริษัทจดทะเบียนที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดในลำดับที่ 301 ขึ้นไป จัดอยู่ในกลุ่ม SET300+

การจัดกลุ่มตามมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสะท้อนถึงขนาดรายได้ของธุรกิจได้ตามสมควรโดยบริษัทที่มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดสูงมักจะมีรายได้สูงกว่าดังมีรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายได้เฉลี่ยและช่วงของรายได้ปี 2558 ของกลุ่มบริษัท

จำแนกตามมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด

กลุ่มบริษัท	รายได้เฉลี่ย (ล้านบาท)	รายได้สูงสุด (ล้านบาท)	รายได้ต่ำสุด (ล้านบาท)
SET50	144,450	2,063,727	3,777
SET51-100	17,185	192,723	1,768
SET101-200	17,802	179,605	409
SET201-300	4,945	21,671	60
SET301+	2,424	33,914	10

1.3 ข้อจำกัดของฐานข้อมูล

ฐานข้อมูลนี้มีข้อจำกัดเนื่องจากไม่มีข้อกำหนดหรือมาตรฐานของการรายงานข้อมูลการลงทุนทางตรงในต่างประเทศหรือรายได้จากต่างประเทศ บริษัทจดทะเบียนอาจรายงานหรือไม่รายงานข้อมูลดังกล่าวก็ได้หากบริษัทเห็นว่ารายการลงทุน หรือรายได้จากต่างประเทศยังไม่มีความสำคัญต่อผลการดำเนินงานโดยรวมของกิจการ ดังนั้น ข้อมูลตามฐานข้อมูลนี้อาจไม่ครบถ้วนทั้งหมดตามที่แท้จริง อย่างไรก็ตามผู้รวบรวมข้อมูลได้ใช้ความพยายามอย่างดีที่สุดเพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องตามที่ควร

เพื่อให้ฐานข้อมูลมีความครบถ้วนถูกต้องมากขึ้นในอนาคต ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เสนอให้มีมาตรฐานในการเปิดเผยข้อมูล และการสร้างระบบส่งผ่านข้อมูลการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และรายได้จากต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนเข้ามารวบรวมเป็นฐานข้อมูลที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยตรง แต่กระบวนการดังกล่าวมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวนมากจึงต้องใช้เวลาในการพัฒนาอีกช่วงหนึ่ง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีความยินดีที่จะสนับสนุนข้อมูลในฐานข้อมูลนี้ให้กับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายด้านการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และสถาบันการศึกษาที่ต้องการผลิตผลงานวิจัยในด้านนี้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

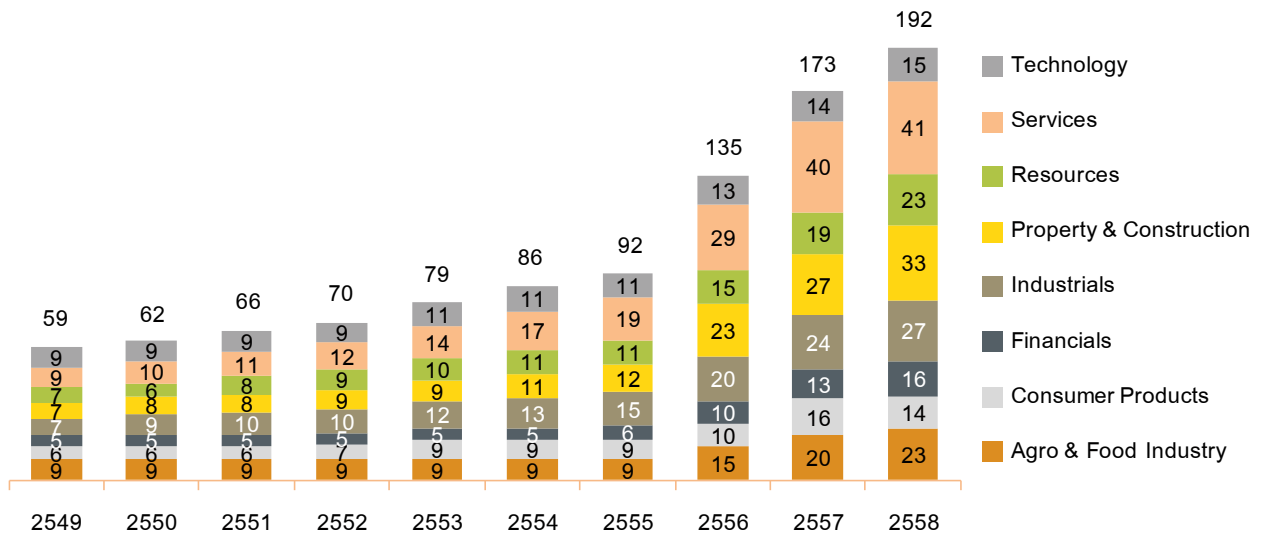
บทที่ 2: สถานะการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาจำนวนบริษัทจดทะเบียนที่มีการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ¹ มีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ณ สิ้นปี 2558 บริษัทที่มีการรายงานสถานะการลงทุนในต่างประเทศมีจำนวน 192 บริษัท เพิ่มขึ้นจาก 173 บริษัทในปีก่อน โดยกลุ่มบริการมีจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศ 41 บริษัทซึ่งมากกว่ากลุ่มอื่น

2.1 สถานะการลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรม

ในปี 2558 จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่ลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค โดยกลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างมีจำนวนบริษัทเพิ่มขึ้นมากกว่ากลุ่มอื่น (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 จำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศจำแนกตามอุตสาหกรรม

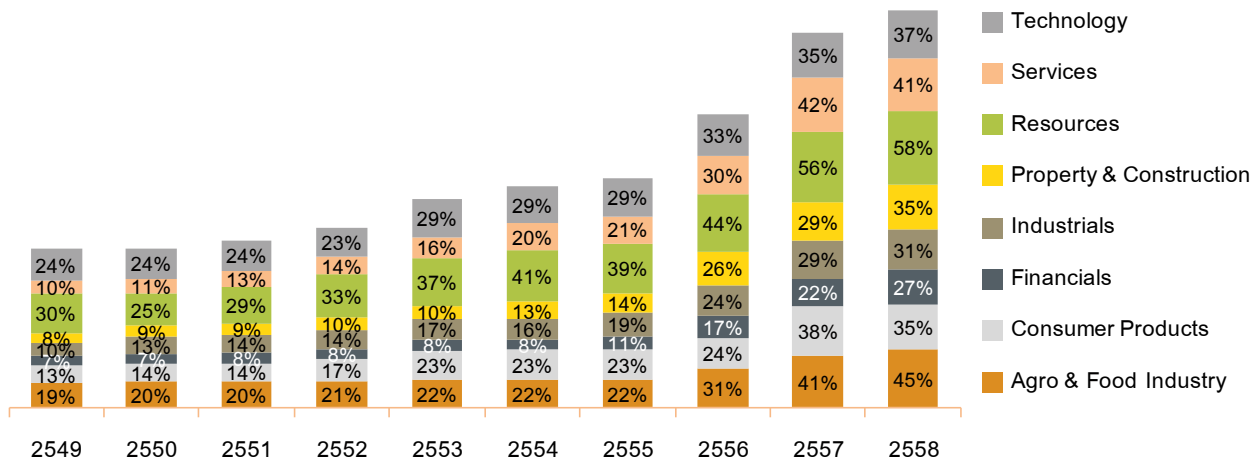

อย่างไรก็ตาม ในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมมีจำนวนบริษัทไม่เท่ากัน จึงควรพิจารณาสัดส่วนจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศต่อจำนวนบริษัททั้งหมดในแต่ละอุตสาหกรรม พบว่า กลุ่มทรัพยากรมีสัดส่วนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศมากกว่ากลุ่มอุตสาหกรรมอื่นโดย 58% ของจำนวนบริษัททั้งหมดในกลุ่มทรัพยากรลงทุนใน

¹ รวมบริษัทที่ยังคงมีเงินลงทุนทางตรงคงค้างอยู่ในต่างประเทศ ณ สิ้นปีที่พิจารณา โดยมิได้คำนึงถึงว่าบริษัทจะเริ่มลงทุนมาตั้งแต่ปีใด

ต่างประเทศ รองลงมาได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารซึ่งมีสัดส่วน 45% ตามด้วยกลุ่มบริการเป็นอันดับที่ 3 ในขณะที่กลุ่มธุรกิจการเงินมีสัดส่วนต่ำที่สุด (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 สัดส่วนจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศต่อจำนวนบริษัททั้งหมดในกลุ่มอุตสาหกรรม

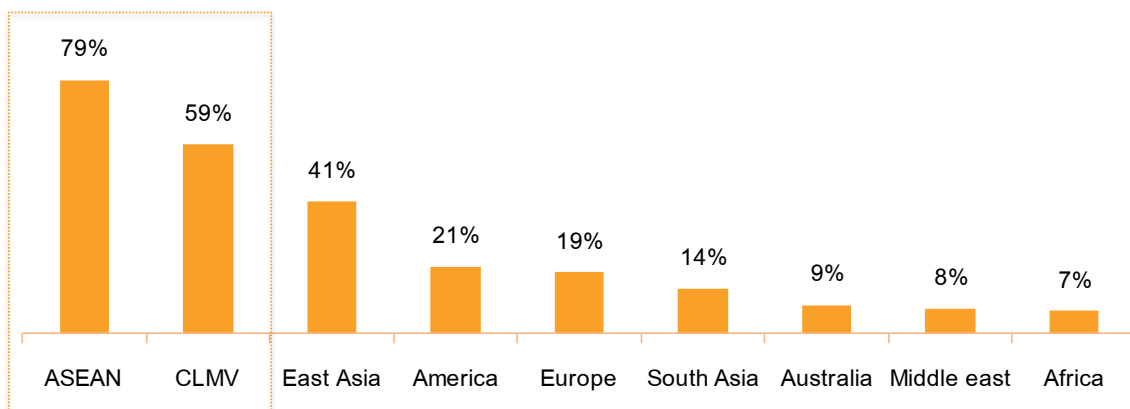

2.2 สถานะการลงทุนจำแนกตามภูมิภาค

อาเซียนเป็นภูมิภาคเป้าหมายหลักของการลงทุน โดยในจำนวน 192 บริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศ ณ สิ้นปี 2558 มี 79% ที่ลงทุนในอาเซียน หากแยกพิจารณาเฉพาะกลุ่มประเทศ CLMV ที่มีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจสูง พบว่า 59% ของบริษัทจดทะเบียนที่ลงทุนในต่างประเทศลงทุนใน CLMV อย่างไรก็ตาม สัดส่วนบริษัทที่ลงทุนในแต่ละภูมิภาคในปี 2558 ไม่แตกต่างจากในปี 2557 ทั้งนี้ 1 บริษัทอาจลงทุนในหลายภูมิภาค การคำนวณสัดส่วนดังกล่าวมีการนับจำนวนบริษัทซ้ำหากบริษัทนั้นมีการลงทุนในหลายภูมิภาค (ภาพที่ 4)

ภาพที่ 4 ภูมิภาคเป้าหมายของการลงทุน ณ สิ้นปี 2558

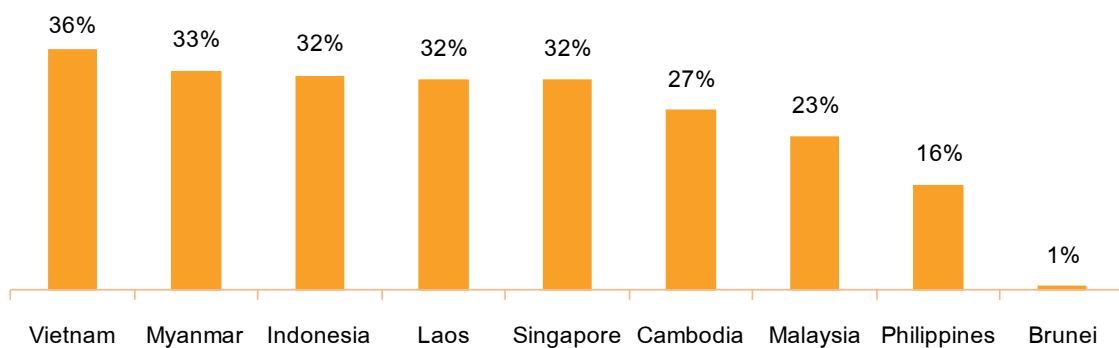
(สัดส่วนบริษัทที่ลงทุนในแต่ละภูมิภาคเทียบกับจำนวนบริษัททั้งหมดที่ลงทุน 192 บริษัท โดย 1 บริษัทอาจลงทุนหลายภูมิภาค)

หากพิจารณาประเทศในกลุ่มอาเซียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการลงทุน พบว่า ณ สิ้นปี 2558 มีจำนวนบริษัทจดทะเบียนลงทุนในเวียดนาม 55 บริษัทซึ่งมีจำนวนมากที่สุดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น หรือคิดเป็น 36% ของบริษัทที่มีการลงทุนในอาเซียนทั้งหมด 152 บริษัท ตามด้วยเมียนมาร์ อินโดนีเซีย ลาว และสิงคโปร์ ตามลำดับ โดยมีสัดส่วนจำนวนบริษัทที่ลงทุนในประเทศดังกล่าวต่อจำนวนบริษัทที่ลงทุนในอาเซียนทั้งหมดใกล้เคียงกันในช่วง 32-33% ของบริษัทที่มีการลงทุนในอาเซียน (ภาพที่ 5)

ภาพที่ 5 ประเทศเป้าหมายของการลงทุนในอาเซียน ณ สิ้นปี 2558

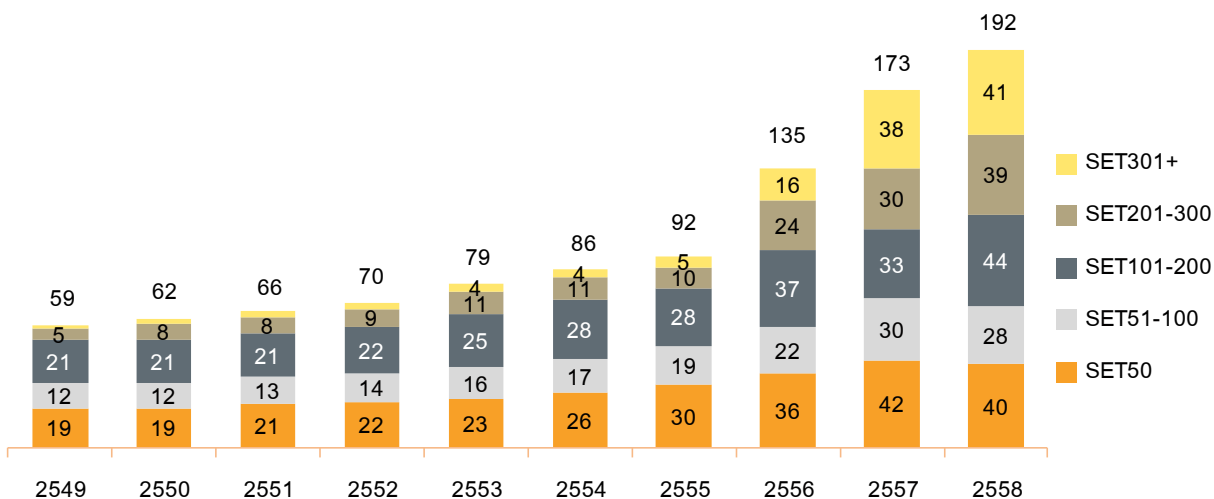
(สัดส่วนบริษัทที่ลงทุนในแต่ละประเทศเทียบกับจำนวนบริษัททั้งหมดที่ลงทุนในอาเซียน 152 บริษัท โดย 1 บริษัทอาจลงทุนหลายประเทศ)

2.3 สถานะการลงทุนจำแนกตามขนาดบริษัท

เมื่อพิจารณาจากขนาดบริษัทพบว่า ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา จำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้นทั้งในกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก อย่างไรก็ตาม ในปี 2558 บริษัทขนาดใหญ่ในกลุ่ม SET100 ที่ลงทุนในต่างประเทศมีจำนวนลดลงจากปีก่อน ในขณะที่บริษัทในกลุ่ม Non-SET100 มีจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 6)

ภาพที่ 6 จำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศจำแนกตามขนาดบริษัท

สาเหตุที่จำนวนบริษัทจดทะเบียนที่ลงทุนในต่างประเทศเปลี่ยนแปลงในแต่ละกลุ่ม ได้แก่ 1) การย้ายกลุ่มของบริษัทเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด 2) บริษัทที่มีการลงทุนจากต่างประเทศอยู่แล้วเข้าจดทะเบียนใหม่ 3) การเพิกถอนหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีการลงทุนในต่างประเทศ 4) บริษัทจดทะเบียนเพิ่งลงทุนในต่างประเทศเป็นปีแรก และ 5) บริษัทจดทะเบียนถอนเงินลงทุนทั้งหมดในต่างประเทศ

อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบายสนับสนุนการลงทุนในต่างประเทศ จึงพิจารณาเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากบริษัทเพิ่งลงทุนในต่างประเทศเป็นปีแรก และจำนวนบริษัทที่ถอนเงินลงทุนทั้งหมดในต่างประเทศ โดยไม่คำนึงถึงปัจจัยด้านการเข้าจดทะเบียน หรือการเพิกถอนหลักทรัพย์ หรือการย้ายกลุ่มหลักทรัพย์

จากภาพที่ 6 ในปี 2558 บริษัทขนาดใหญ่ในกลุ่ม SET100 (SET 50 และ SET51-100) มีจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศ 68 บริษัท ลดลงจากปีก่อน 4 บริษัทโดยมีสาเหตุจากบริษัทจดทะเบียนเพิ่งลงทุนในต่างประเทศเป็นปีแรกจำนวน 2 บริษัท และไม่มีบริษัทใดถอนเงินลงทุนทั้งหมดในต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงส่วนที่เหลือเกิดจากปัจจัยด้านด้านการเข้าจดทะเบียน หรือการเพิกถอนหลักทรัพย์ หรือการย้ายกลุ่มหลักทรัพย์

ส่วนบริษัทในกลุ่ม Non-SET100 (SET101-200, SET201-300 และ SET301+) มีจำนวนบริษัทที่ลงทุนในต่างประเทศ 124 บริษัท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 23 บริษัท โดยมีสาเหตุจากบริษัทจดทะเบียนเพิ่งลงทุนในต่างประเทศเป็นปีแรกจำนวน 14 บริษัท และมีบริษัทที่ถอนเงินลงทุนทั้งหมดในต่างประเทศจำนวน 3 บริษัท การเปลี่ยนแปลงส่วนที่เหลือเกิดจากปัจจัยด้านด้านการเข้าจดทะเบียน หรือการเพิกถอนหลักทรัพย์ หรือการย้ายกลุ่มหลักทรัพย์

บทที่ 3 มูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศ

มูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศหมายถึง เงินลงทุนที่บริษัทจดทะเบียนใช้ในกิจกรรมการลงทุนในแต่ละปี (investment flow) ในปี 2558 บริษัทจดทะเบียนมีมูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศสุทธิ² 5.2 หมื่นล้านบาท ลดลงจากปี 2557 ที่มีมูลค่า 1.15 แสนล้านบาท

มูลค่าเงินลงทุนสุทธิที่ปรับลดลงเกิดจากในปี 2558 มีรายการถอนเงินลงทุนจากต่างประเทศรวม 3.3 หมื่นล้านบาท หากพิจารณาเฉพาะเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศโดยไม่รวมรายการถอนเงินลงทุนพบว่า ในปี 2558 มีมูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศ 8.5 หมื่นล้านบาท ซึ่งลดลงจากปี 2557 ที่มีมูลค่า 1.15 แสนล้านบาท

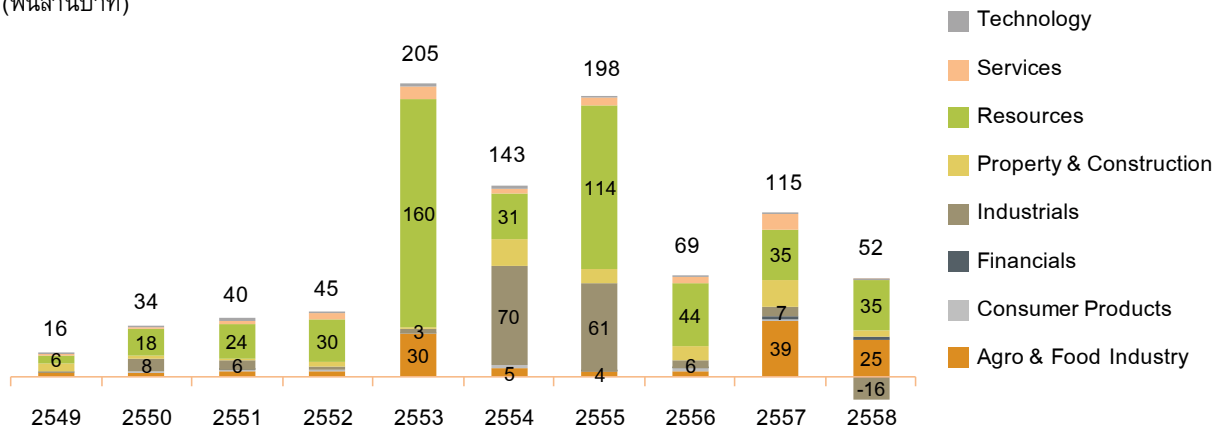
3.1 มูลค่าเงินลงทุนจำแนกตามอุตสาหกรรม

บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มทรัพยากรมีมูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศสูงกว่ากลุ่มอื่นในปี 2558 เช่นเดียวกับทุกปีที่ผ่านมาด้วยมูลค่าเงินลงทุนสุทธิ 3.5 หมื่นล้านบาท ในจำนวนนี้มีรายการลงทุนขนาด 1.5 หมื่นล้านบาท 1 รายการซึ่งเป็นการลงทุนต่อเนื่องในบริษัทย่อยของบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ที่ประกอบธุรกิจปิโตรเลียมในประเทศแคนาดา กลุ่มที่มีมูลค่าเงินลงทุนสูงเป็นลำดับที่ 2 ได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารที่มีมูลค่าเงินลงทุนสุทธิ 2.5 หมื่นล้านบาท ในจำนวนนี้มีรายการลงทุนขนาดเกิน 1.5 หมื่นล้านบาท 1 รายการซึ่งเป็นการลงทุนต่อเนื่องในบริษัทย่อยของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ที่ประกอบธุรกิจไก่แปรรูปในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมมีมูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศเป็นลบ ซึ่งหมายถึงการถอนเงินลงทุนในต่างประเทศ โดยรายการขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อภาพรวมของกลุ่มได้แก่ การถอนเงินลงทุนของบริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ที่ถอนเงินลงทุนจากธุรกิจเหล็กในอังกฤษด้วยมูลค่าประมาณ 2.8 หมื่นล้านบาท (ภาพที่ 7)

² เงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศสุทธิคำนวณจากมูลค่าเงินลงทุนที่ส่งไปลงทุนในต่างประเทศลบด้วยมูลค่าการถอนเงินลงทุนจากต่างประเทศ

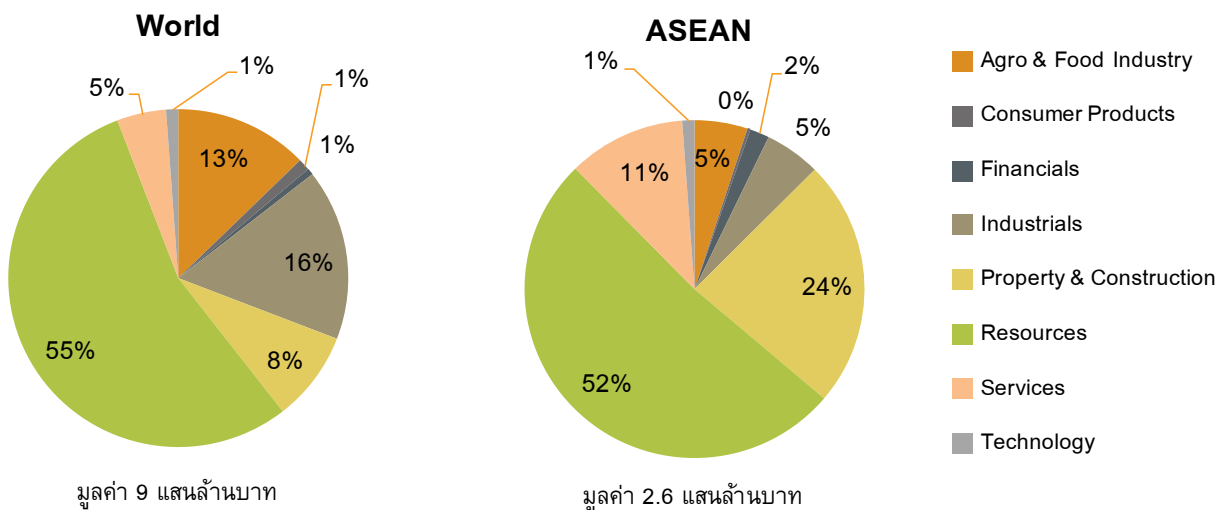
ภาพที่ 7 มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศรายปีจำแนกตามอุตสาหกรรม

(พันล้านบาท)

โครงสร้างเงินลงทุนสะสมโดยภาพรวมทั่วโลกกับเงินลงทุนในอาเซียนไม่แตกต่างกันมากนัก หากพิจารณามูลค่าเงินลงทุนสุทธิสะสมในช่วงปี 2549-2558 พบว่า บริษัทจดทะเบียนในกลุ่มทรัพยากรมีมูลค่าเงินลงทุนสะสมสูงที่สุดโดยมากกว่า 50% ของมูลค่าเงินลงทุนสะสมทั้งหมด ทั้งโดยภาพรวมของการลงทุนทั่วโลก และการลงทุนในภูมิภาคอาเซียน อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเงินลงทุนสะสมมากเป็นลำดับที่ 2 และ 3 ในภาพรวมของการลงทุนทั่วโลก ได้แก่ กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร ในขณะที่อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าเงินลงทุนสะสมในอาเซียนมากเป็นลำดับที่ 2 และ 3 ได้แก่ กลุ่มอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง และกลุ่มบริการ ตามลำดับ (ภาพที่ 8)

ภาพที่ 8 มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศสะสมในช่วงปี 2549-2558 จำแนกตามอุตสาหกรรม

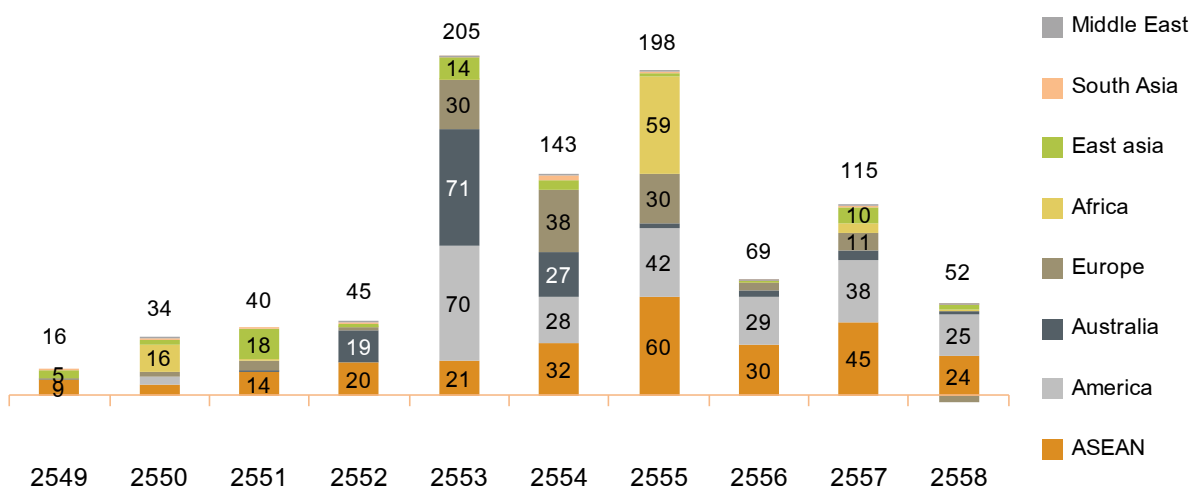

3.2 มูลค่าเงินลงทุนจำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาคหลักที่บริษัทจดทะเบียนส่งเงินลงทุนไปยังยังเป็นอาเซียน และทวีปอเมริกาเช่นเดียวกับปีก่อน ในปี 2558 เงินลงทุนในอาเซียนมีมูลค่ารวม 2.4 หมื่นล้านบาท โดยรายการลงทุนแต่ละรายการมีขนาดไม่เกิน 5,000 ล้านบาท ในขณะที่เงินลงทุนในทวีปอเมริกามีมูลค่ารวม 2.5 หมื่นล้านบาท โดยเป็นรายการลงทุนขนาดใหญ่ 1.5 หมื่นล้านบาท 1 รายการซึ่งเป็นการลงทุนต่อเนื่องในบริษัทย่อยของบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ที่ประกอบธุรกิจในประเทศแคนาดา (ภาพที่ 9)

ภาพที่ 9 มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศรายปีจำแนกตามภูมิภาค

(พันล้านบาท)

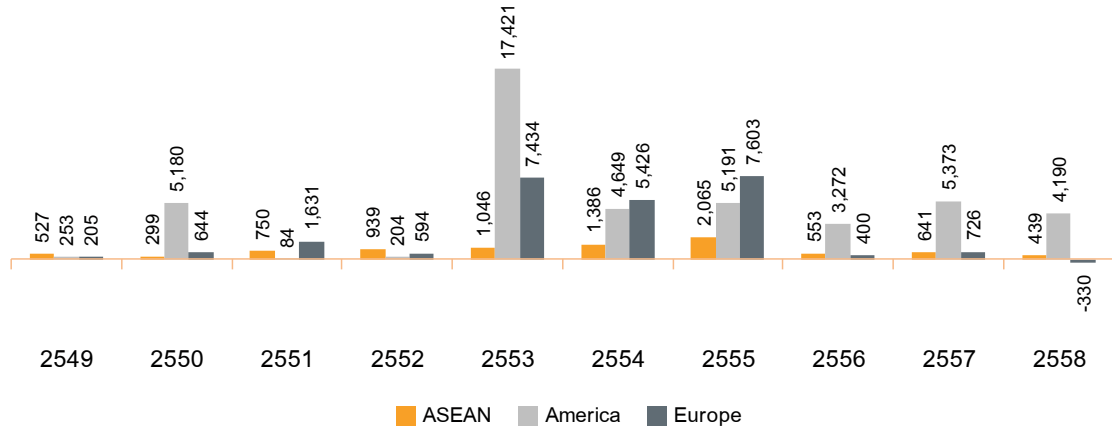

หากเปรียบเทียบ 3 ภูมิภาคหลักที่บริษัทจดทะเบียนส่งเงินไปลงทุน ได้แก่ อาเซียน อเมริกา และยุโรป พบว่า มูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทที่ส่งไปลงทุนในอาเซียนน้อยกว่ามูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทที่ส่งไปลงทุนในอเมริกาและยุโรป (ภาพที่ 10)

สำหรับภูมิภาคอาเซียน หากแบ่งออกเป็นภูมิภาคย่อยได้แก่ ASEAN 5 และ CLMV พบว่า มูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทที่ส่งไปลงทุนใน CLMV น้อยกว่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทที่ส่งไปลงทุนใน ASEAN 5 (ภาพที่ 11)

ภาพที่ 10 มูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทจําแนกรายภูมิภาคหลัก

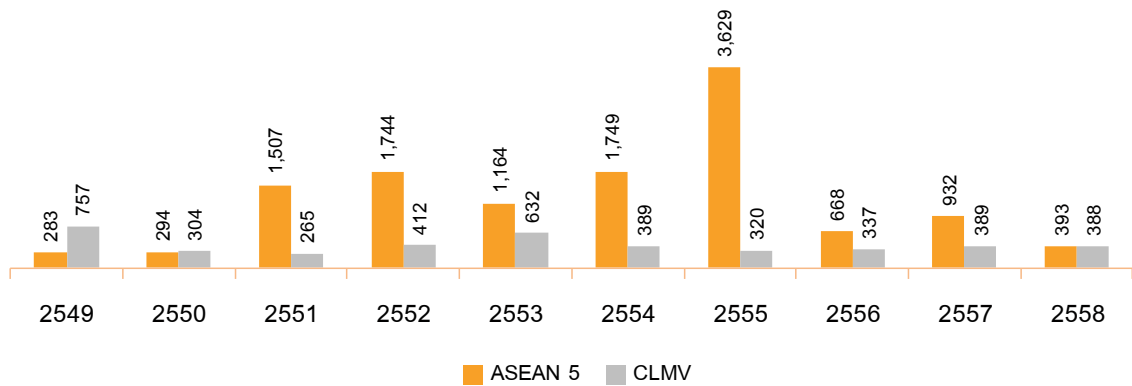
(ล้านบาท)

จำนวนบริษัทที่มีธุรกรรมการลงทุนในต่างประเทศ										
ASEAN	18	21	19	21	20	23	29	55	70	54
America	2	1	2	4	4	6	8	9	7	6
Europe	3	5	4	4	4	7	4	11	15	12

ภาพที่ 11 มูลค่าเงินลงทุนเฉลี่ยต่อบริษัทจําแนกรายภูมิภาคย่อยในอาเซียน

(ล้านบาท)

จำนวนบริษัทที่มีธุรกรรมการลงทุนในต่างประเทศ										
ASEAN 5	12	10	7	8	12	16	15	30	30	24
CLMV	8	11	14	14	11	10	17	31	43	37

3.3 มูลค่าเงินลงทุนจำแนกตามวิธีการลงทุน

บริษัทจดทะเบียนมีวิธีการในการลงทุนทางตรงในต่างประเทศที่หลากหลาย และมีผลกระทบต่ออำนาจในการควบคุมกิจการที่แตกต่างกัน โดยสามารถแบ่งออกได้เป็น 7 วิธีโดยแต่ละวิธีมีนิยาม และผลกระทบต่ออำนาจในการควบคุมกิจการตามรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 วิธีการลงทุนในต่างประเทศ

วิธีการลงทุน	นิยาม	ผลกระทบต่ออำนาจในการควบคุมกิจการ
1. ซื้อกิจการอื่นทั้งหมด	บริษัทจดทะเบียนซื้อกิจการทั้งหมด หรือซื้อหุ้นในกิจการอื่นจนมีสัดส่วนการถือครองหุ้น 100%	เพิ่มขึ้น
2. ซื้อหุ้นกิจการอื่นบางส่วน	บริษัทจดทะเบียนซื้อหุ้นในกิจการอื่นโดยมีสัดส่วนการถือครองหุ้นน้อยกว่า 100%	เพิ่มขึ้น
3. ลงทุนในกิจการร่วมค้า	บริษัทจดทะเบียนร่วมลงทุนกับบริษัทอื่น โดยจัดตั้งกิจการใหม่ในรูปกิจการร่วมค้า หรือบริษัทร่วมลงทุน	1) เพิ่มขึ้นถ้าเป็นการลงทุนจัดตั้งครั้งแรก หรือลงทุนต่อเนื่องเพื่อเพิ่มสัดส่วนการถือครอง 2) ไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าเป็นการลงทุนต่อเนื่องโดยไม่เพิ่มสัดส่วนการถือครอง
4. ลงทุนในบริษัทย่อย	จัดตั้งบริษัทย่อยใหม่เอง หรือลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยเดิม โดยบริษัทย่อยหมายถึงกิจการที่บริษัทจดทะเบียนมีสัดส่วนการถือหุ้นมากกว่า 50% หรือมีอำนาจในการควบคุมส่วนใหญ่ของกิจการนั้น	1) เพิ่มขึ้นถ้าเป็นการลงทุนจัดตั้งครั้งแรก หรือลงทุนต่อเนื่องเพื่อเพิ่มสัดส่วนการถือครอง 2) ไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าเป็นการลงทุนต่อเนื่องโดยไม่เพิ่มสัดส่วนการถือครอง

วิธีการลงทุน	นิยาม	ผลกระทบต่ออำนาจในการควบคุมกิจการ
5. ลงทุนในบริษัทร่วม	จัดตั้งบริษัทร่วมใหม่เอง หรือลงทุนเพิ่มในบริษัทร่วมเดิม โดยบริษัทร่วมหมายถึงกิจการที่บริษัทจดทะเบียนมีสัดส่วนการถือหุ้นมากกว่า 10% หรือมีอำนาจในการควบคุมกิจการนั้นบางส่วน	1) เพิ่มขึ้นถ้าเป็นการลงทุนจัดตั้งครั้งแรก หรือลงทุนต่อเนื่องเพื่อเพิ่มสัดส่วนการถือครอง 2) ไม่เปลี่ยนแปลง ถ้าเป็นการลงทุนต่อเนื่องโดยไม่เพิ่มสัดส่วนการถือครอง
6. สร้างโรงงานหรือฐานการผลิตเอง	การลงทุนเพื่อการได้มาซึ่งโรงงานหรือฐานการผลิตโดยลงทุนด้วยบริษัทจดทะเบียนเอง	เพิ่มขึ้น
7. ถอนเงินลงทุน	บริษัทจดทะเบียนถอนเงินลงทุนจากกิจการนั้นโดยไม่คำนึงถึงกระบวนการหรือสาเหตุการถอนเงินลงทุน	ลดลง

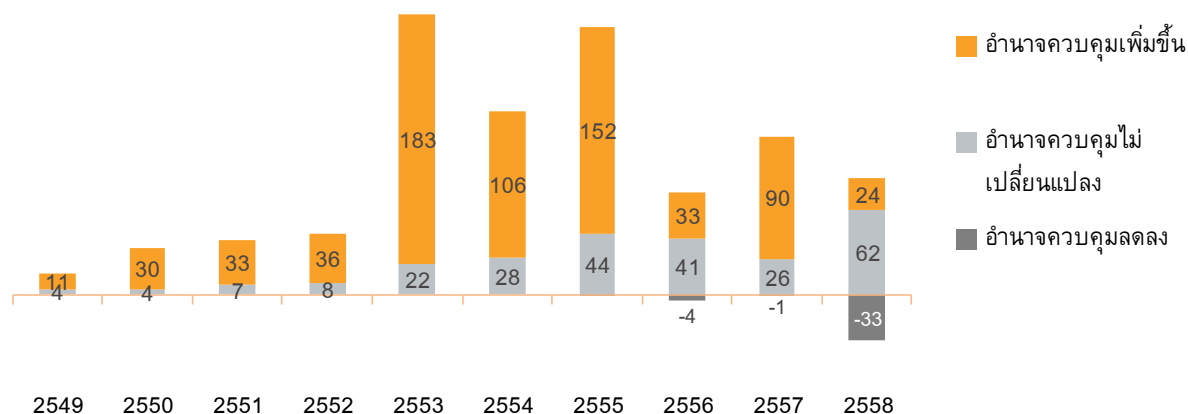
การพิจารณาผลกระทบต่ออำนาจในการควบคุมกิจการเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการศึกษาแนวโน้มการเติบโตของบริษัทจดทะเบียนโดยหากพบว่าบริษัทจดทะเบียนมีการขยายการลงทุนในกิจการใหม่เป็นครั้งแรกหรือเพิ่มเงินลงทุนเพื่อเพิ่มสัดส่วนการถือครองในกิจการ แสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนมองเห็นโอกาสใหม่ในการเติบโต หากเป็นการลงทุนเพิ่มในกิจการเดิมโดยที่ไม่เพิ่มสัดส่วนการถือครองซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากกิจการผู้รับการลงทุนขอเพิ่มทุน แสดงให้เห็นว่ากิจการเดิมนั้นมีโอกาสเติบโต แต่ในทางกลับกันหากมีการถอนเงินลงทุนซึ่งอาจจะเกิดจากการขายเงินลงทุน การเลิกกิจการ หรือด้วยเหตุใดก็ตามแสดงให้เห็นว่า กิจการนั้นไม่มีโอกาสเติบโต

ในช่วงปี 2549-2557 มูลค่าเงินลงทุนทางตรงในต่างประเทศส่วนใหญ่ทำให้อำนาจในการควบคุมกิจการในต่างประเทศเพิ่มขึ้น ยกเว้นในปี 2558 มูลค่าเงินลงทุนส่วนใหญ่เป็นการลงทุนต่อเนื่องในกิจการเดิมโดยที่ไม่ทำให้อำนาจในการควบคุมกิจการเปลี่ยนแปลง ในจำนวนนี้มีรายการลงทุนขนาดใหญ่มากกว่า 15,000 ล้านบาท 2 รายการที่ลงทุนต่อเนื่องในบริษัทย่อยเดิมของบริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัท

เจริญโภคภัณฑ์อาหาร จำกัด (มหาชน) ในช่วงปี 2549-2554 ไม่พบว่าบริษัทจดทะเบียนถอนเงินลงทุนในต่างประเทศ แต่เริ่มพบรายการถอนเงินลงทุนตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมาโดยมีมูลค่ามากที่สุดเกิดขึ้นในปี 2558 รวมทั้งสิ้น 3.3 หมื่นล้านบาทโดยส่วนใหญ่เป็นการถอนเงินลงทุนของบริษัท สหวิริยาสตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ที่ถอนเงินลงทุนจากธุรกิจเหล็กในอังกฤษด้วยมูลค่าประมาณ 2.8 หมื่นล้านบาท (ภาพที่ 12)

ภาพที่ 12 มูลค่าเงินลงทุนในต่างประเทศรายปีจำแนกตามผลกระทบต่ออำนาจในการควบคุมกิจการ

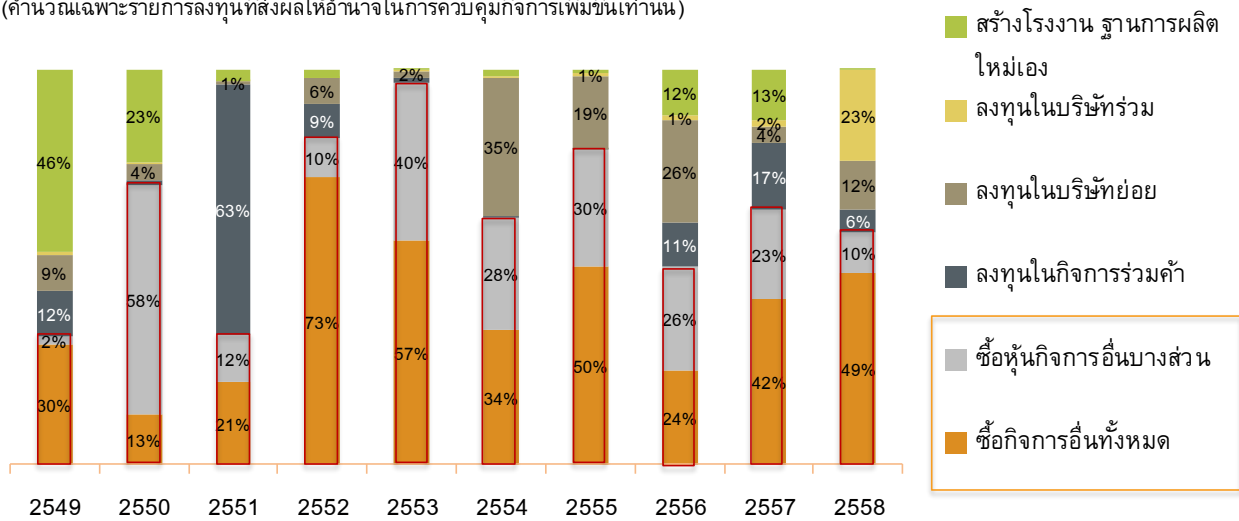
(พันล้านบาท)

ด้วยสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีความซับซ้อนแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ บริษัทจดทะเบียนจึงเลือกลงทุนร่วมกับพันธมิตรทางธุรกิจในประเทศมากกว่าการลงทุนเองโดยลำพัง หากประเมินเฉพาะรายการลงทุนที่ทำให้อำนาจในการควบคุมกิจการเพิ่มขึ้นพบว่า บริษัทจดทะเบียนร่วมลงทุนกับพันธมิตรในประเทศด้วยการซื้อกิจการอื่นทั้งหมด หรือซื้อหุ้นกิจการอื่นบางส่วนโดยกิจการดังกล่าวประกอบกิจการอยู่แล้วในประเทศนั้นมากกว่าการจัดตั้งบริษัทย่อย บริษัทร่วมใหม่ กิจการร่วมค้า หรือสร้างฐานการผลิตด้วยตนเอง (ภาพที่ 13)

ภาพที่ 13 สัดส่วนมูลค่างินลงทุนในต่างประเทศรายปีจำแนกตามวิธีการลงทุน

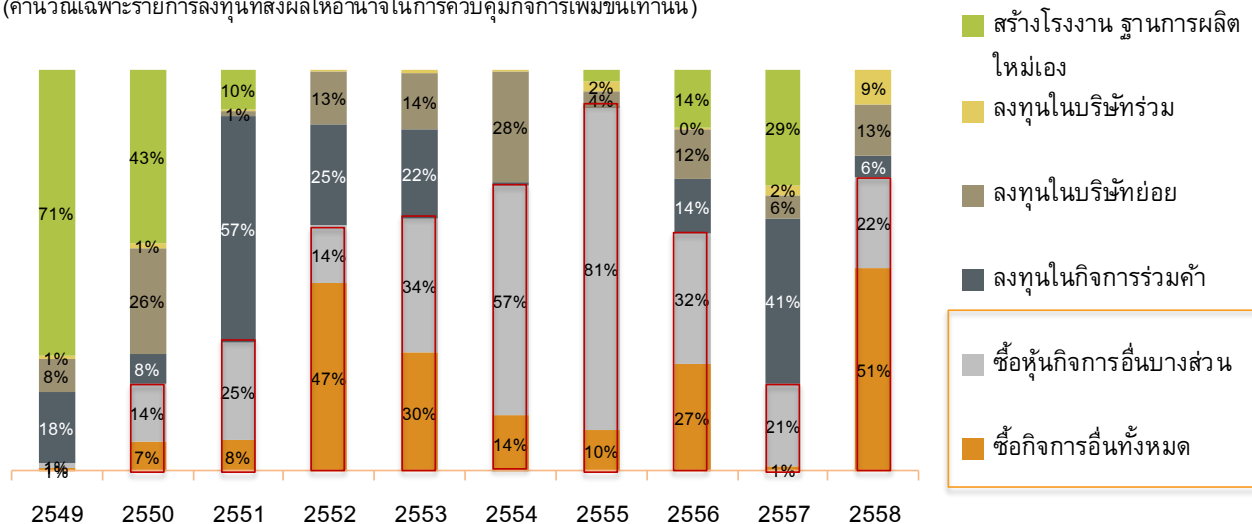
(คำนวณเฉพาะรายการลงทุนที่ส่งผลให้อำนาจในการควบคุมกิจการเพิ่มขึ้นเท่านั้น)

สำหรับการลงทุนในอาเซียน บริษัทจดทะเบียนเลือกลงทุนด้วยการหาพันธมิตรในต่างประเทศมากกว่าการตั้งกิจการเองโดยลำพังเช่นกัน แต่มีสัดส่วนที่น้อยกว่าภาพรวมการลงทุนทั่วโลก โดยการซื้อกิจการอื่นทั้งหมดมีสัดส่วนน้อยกว่าภาพรวมการลงทุนทั่วโลกอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่การลงทุนในอาเซียนมีสัดส่วนมูลค่างินลงทุนในกิจการร่วมค้ามากกว่าภาพรวมการลงทุนทั่วโลก (ภาพที่ 14)

ภาพที่ 14 สัดส่วนมูลค่างินลงทุนในอาเซียนรายปีจำแนกตามวิธีการลงทุน

(คำนวณเฉพาะรายการลงทุนที่ส่งผลให้อำนาจในการควบคุมกิจการเพิ่มขึ้นเท่านั้น)

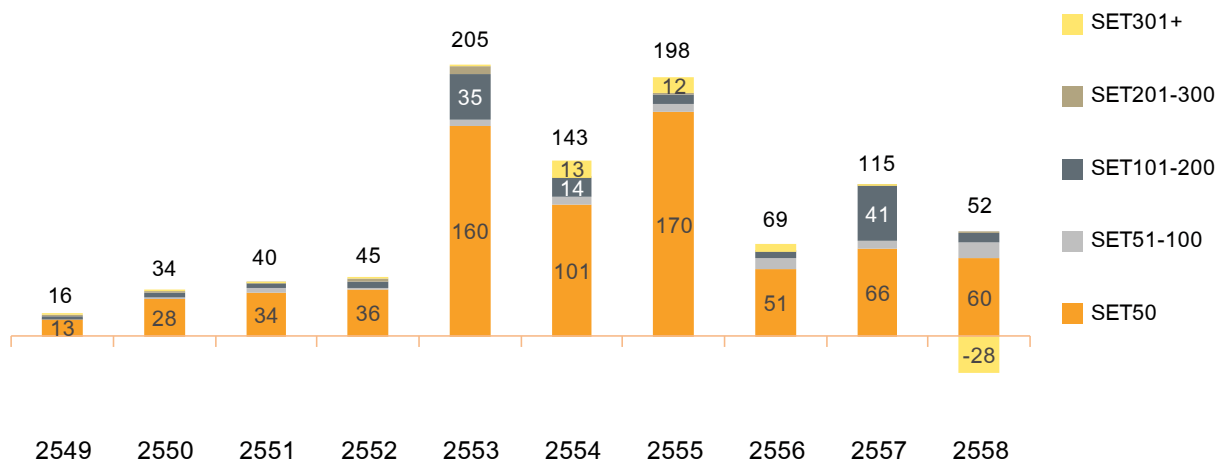

3.4 มูลค่าเงินลงทุนจำแนกตามขนาดบริษัท

หากพิจารณามูลค่าเงินลงทุนในต่างประเทศตามขนาดหลักทรัพย์พบว่า บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET50 มีมูลค่าเงินลงทุนในต่างประเทศรวมสูงสุดทุกปี โดยในปี 2558 บริษัทจดทะเบียนในกลุ่ม SET50 มีมูลค่าเงินลงทุนรวม 6 หมื่นล้านบาทซึ่งคิดเป็น 75% ของมูลค่าเงินลงทุนในต่างประเทศ (ไม่รวมมูลค่าการถอนเงินลงทุน) (ภาพที่ 15)

ภาพที่ 15 มูลค่าเงินลงทุนสุทธิในต่างประเทศรายปีจำแนกตามขนาดหลักทรัพย์

(พันล้านบาท)

บทที่ 4 รายได้จากต่างประเทศ

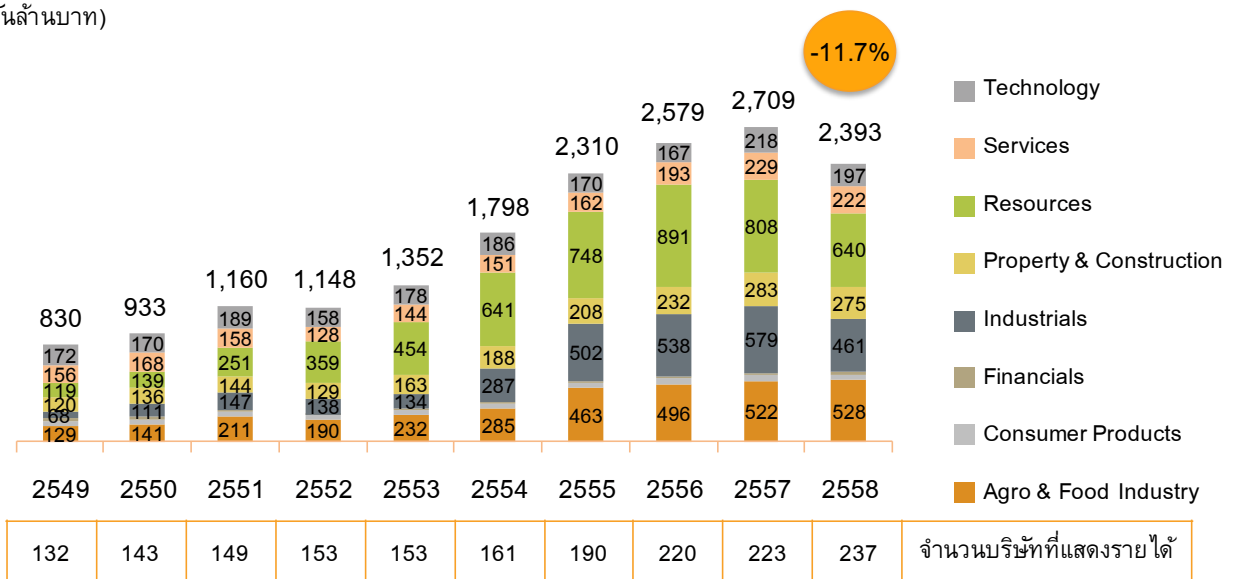
การลงทุนทางตรงในต่างประเทศ ตลอดจนการส่งออกของบริษัทจดทะเบียนส่งผลให้รายได้จากต่างประเทศของบริษัทเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยนิยามของ “รายได้จากต่างประเทศ” หมายถึงรายได้ที่เกิดขึ้นจากส่วนของธุรกิจที่ประกอบกิจการในต่างประเทศหรือรายได้จากการส่งออกจากฐานการผลิตในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม บริษัทจดทะเบียนบางแห่งอาจแสดงรายได้จำแนกตามภูมิศาสตร์ตามที่ตั้งของลูกค้าโดยบริษัทมีทั้งส่วนงานที่ประกอบกิจการในต่างประเทศ และการส่งออกจึงไม่สามารถจำแนกประเภทได้ รวมเรียกว่า บริษัทมีรายได้จากต่างประเทศ

4.1 รายได้จากต่างประเทศจำแนกตามอุตสาหกรรม

รายได้จากต่างประเทศโดยรวมเติบโตอย่างต่อเนื่องมาจนกระทั่งปี 2558 ที่รายได้จากต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนลดลงจากปีก่อนมาอยู่ที่ 2.39 ล้านล้านบาท ซึ่งลดลง 11.7% จากปีก่อน ทั้งนี้มีจำนวนบริษัทรายงานข้อมูลรายได้จากต่างประเทศมากกว่าปีก่อนจาก 223 บริษัท เป็น 237 บริษัท หากพิจารณารายอุตสาหกรรมพบว่า รายได้จากต่างประเทศลดลงในทุกอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มธุรกิจการเงินที่รายได้จากต่างประเทศเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (ภาพที่ 16)

ภาพที่ 16 รายได้จากต่างประเทศจำแนกตามอุตสาหกรรม

(พันล้านบาท)

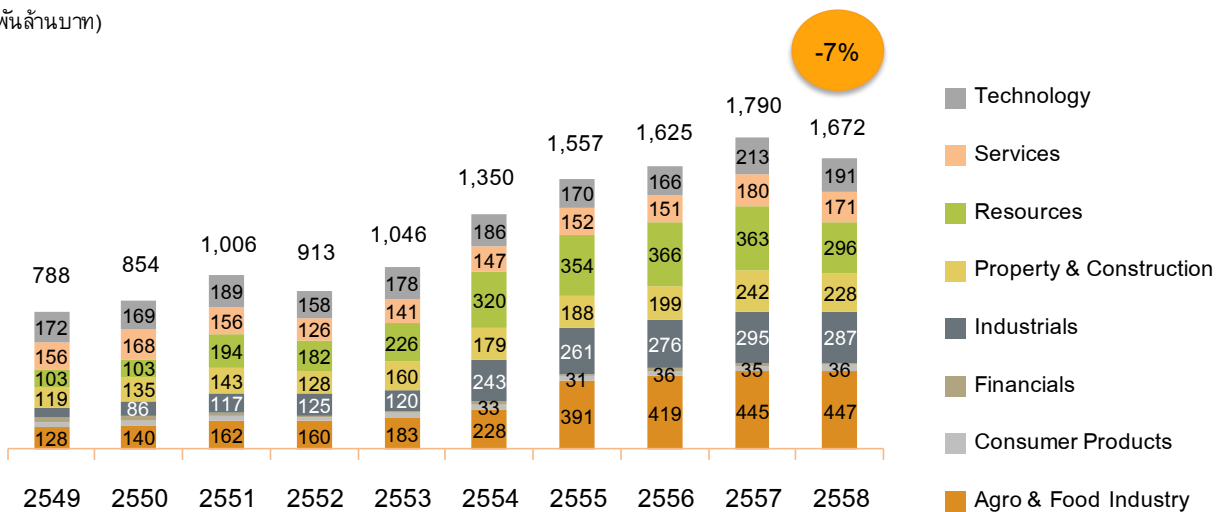

อย่างไรก็ตามหากตัดปัจจัยด้านจำนวนบริษัทที่แตกต่างกันในแต่ละปีจึงพิจารณาเฉพาะบริษัทเดิมที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 110 บริษัทพบว่า รายได้จากต่างประเทศของบริษัทจดทะเบียนลดลงจากปีก่อนมาอยู่ที่ 1.67 ล้านล้านบาท ซึ่งลดลง 7% จากปีก่อน หากพิจารณารายอุตสาหกรรมพบว่า มี 3 กลุ่มอุตสาหกรรมที่รายได้จากต่างประเทศเติบโตจากปีก่อนเล็กน้อยได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค และกลุ่มธุรกิจการเงิน (ภาพที่ 17)

ภาพที่ 17 รายได้จากต่างประเทศจำแนกตามอุตสาหกรรม

(เฉพาะบริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 110 บริษัท)

(พันล้านบาท)

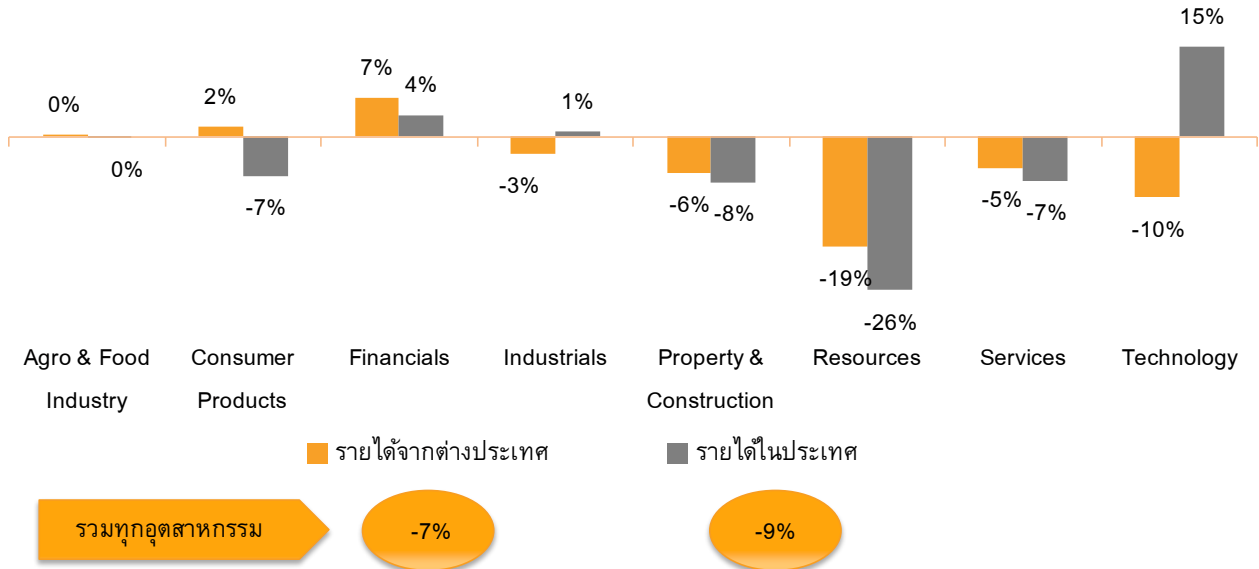
4.2 อัตราการเติบโตของรายได้จากต่างประเทศ

ในปี 2558 รายได้จากต่างประเทศปรับลดลงจากปีก่อน ในขณะที่รายได้ในประเทศปรับลดลงเช่นกันโดยรายได้ในประเทศลดลง 9% จากปีก่อน หากเปรียบเทียบความสามารถในการเติบโตของรายได้จากต่างประเทศกับรายได้ในประเทศในปี 2558 พบว่ารายได้จากต่างประเทศมีศักยภาพในการเติบโตสูงกว่าโดยในจำนวน 8 กลุ่มอุตสาหกรรม มี 6 อุตสาหกรรมที่รายได้จากต่างประเทศเติบโตในอัตราที่สูงกว่า หรือลดลงในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ในประเทศ (ภาพที่ 18)

กลุ่มอุตสาหกรรมที่รายได้ในปี 2558 ปรับลดลงจากปีก่อนมากที่สุดได้แก่ กลุ่มทรัพยากรที่รายได้จากต่างประเทศลดลง 19% และรายได้ในประเทศลดลง 26% (ภาพที่ 18) ซึ่งมีสาเหตุจากราคาน้ำมันปรับตัวลดลงมากซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของบริษัท หากตัดผลกระทบจากบริษัทที่มีรายได้จากน้ำมันออก 3 บริษัทพบว่าโดยภาพรวมของบริษัทจำนวน 107 บริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 มีรายได้ในประเทศลดลง 1% ขณะที่รายได้จากต่างประเทศลดลง 5% และส่งผลให้มี 5 อุตสาหกรรมที่รายได้จากต่างประเทศเติบโตในอัตราที่สูงกว่า หรือลดลงในอัตราที่ต่ำกว่ารายได้ในประเทศ (ภาพที่ 19)

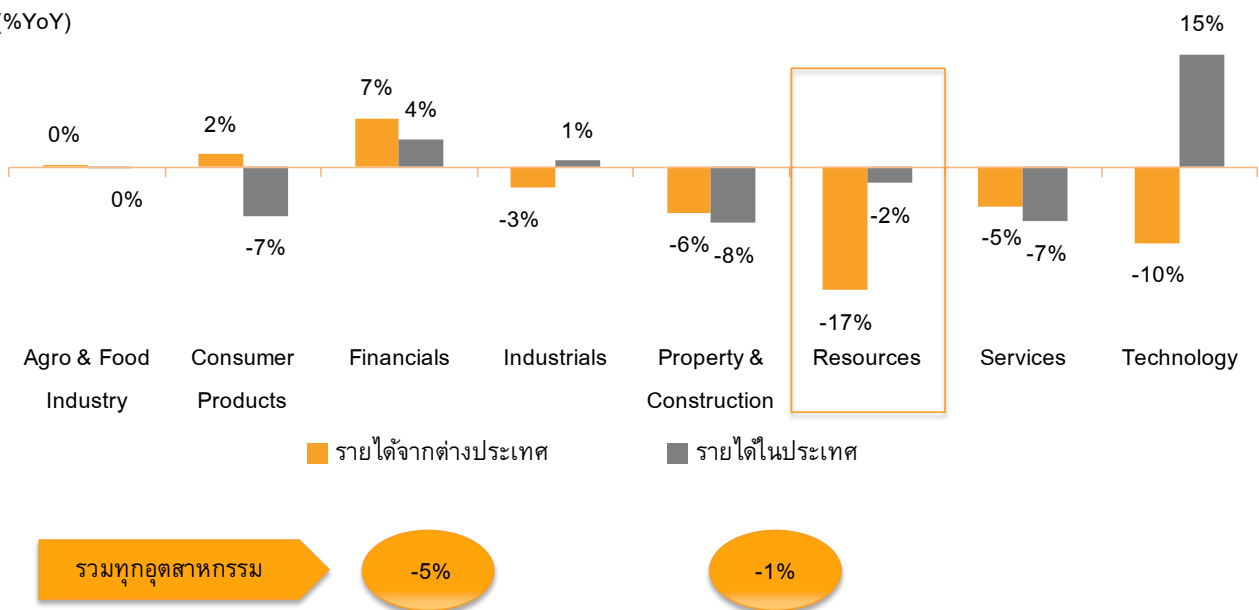
**ภาพที่ 18 อัตราการเติบโตของรายได้ของบริษัทที่มีรายได้จากต่างประเทศ สำหรับปี 2558
จำแนกตามอุตสาหกรรม**

(เฉพาะบริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 110 บริษัท)
(%YoY)

ภาพที่ 19 อัตราการเติบโตของรายได้ของบริษัทที่มีรายได้จากต่างประเทศ ไม่รวมบริษัทที่มีรายได้จากน้ำมัน สำหรับปี 2558 จำแนกตามอุตสาหกรรม

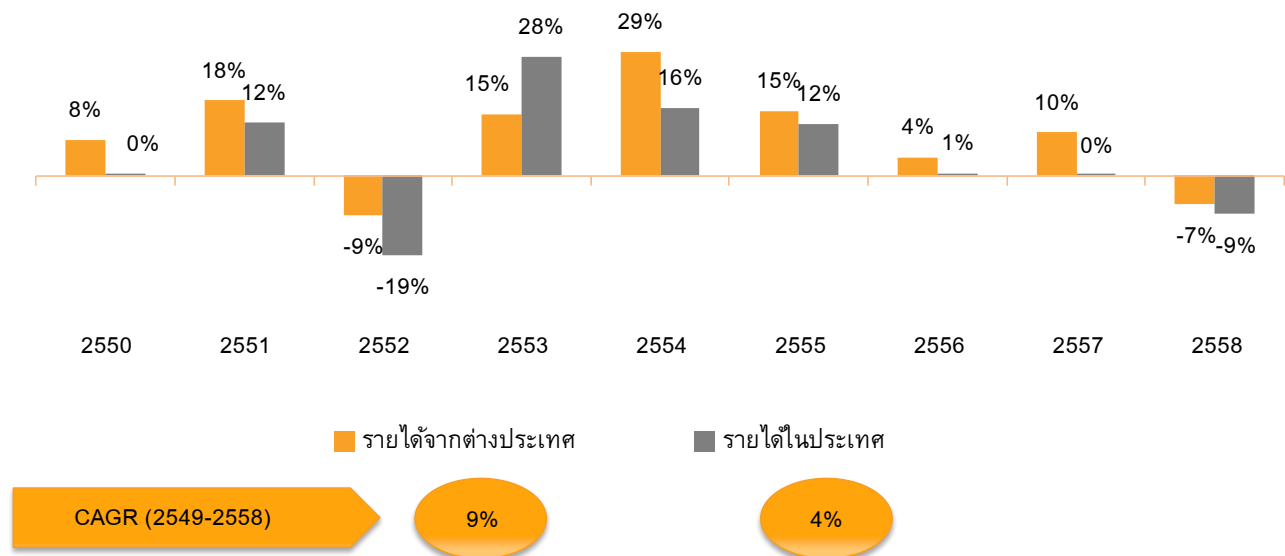
(เฉพาะบริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 107 บริษัท)
(%YoY)

หากพิจารณาในระยะยาวในช่วงปี 2549-2558 บริษัทเดิมที่แสดงรายได้ครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 110 บริษัทมีอัตราการเติบโตของรายได้จากต่างประเทศเฉลี่ย 9% ต่อปีซึ่งยังคงสูงกว่าอัตราการเติบโตของรายได้ในประเทศเฉลี่ย 4% ต่อปี นอกจากนี้อัตราการเติบโตของรายได้จากต่างประเทศสูงกว่ารายได้ในประเทศทุกปี ยกเว้นปี 2553 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ในระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมา รายได้จากต่างประเทศมีศักยภาพในการเติบโตสูงกว่ารายได้ในประเทศ (ภาพที่ 20)

ภาพที่ 20 อัตราการเติบโตของรายได้ของบริษัทที่มีรายได้จากต่างประเทศ

(เฉพาะบริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 110 บริษัท)
(%YoY)

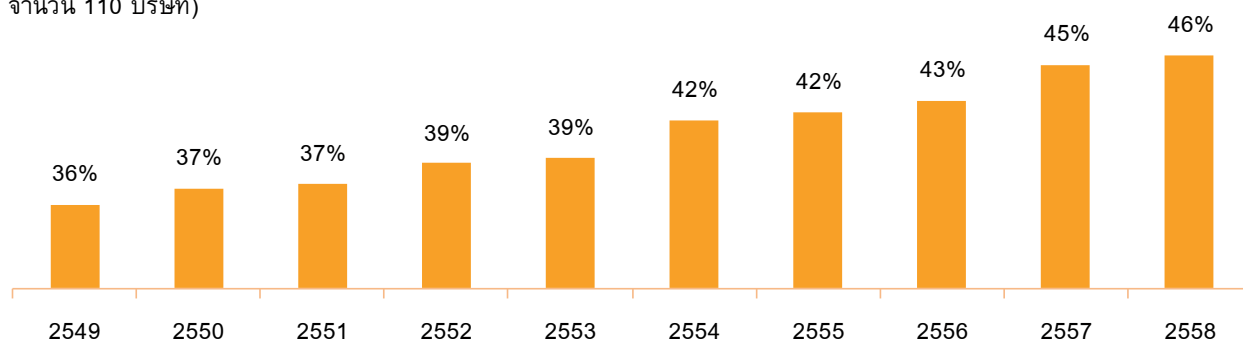
4.3 สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศต่อรายได้รวม

รายได้จากต่างประเทศมีความสำคัญต่อรายได้รวมของบริษัทจดทะเบียนมากขึ้น จากข้อมูลบริษัทจดทะเบียนเดิมที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 จำนวน 110 บริษัทพบว่า สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศในปี 2558 เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 46% ของรายได้รวม (ภาพที่ 21) หากพิจารณารายอุตสาหกรรมพบว่า เกือบทุกอุตสาหกรรมมีสัดส่วนรายได้จากต่างประเทศในปี 2558 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย ยกเว้นกลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม และกลุ่มเทคโนโลยี ที่สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศต่อรายได้รวมลดลงเล็กน้อย (ภาพที่ 22)

ภาพที่ 21 สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศต่อรายได้รวม

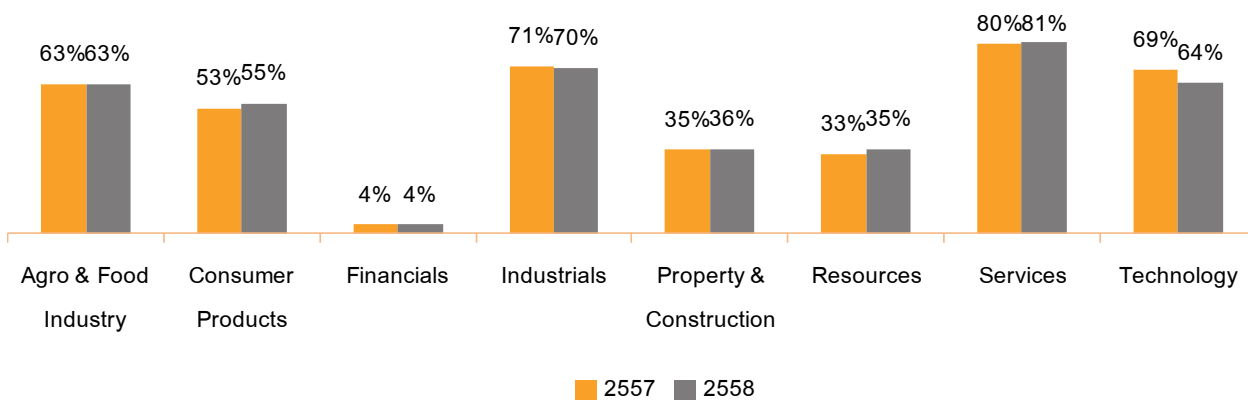
(คำนวณจากรายได้ของบริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558

จำนวน 110 บริษัท)

ภาพที่ 22 สัดส่วนรายได้จากต่างประเทศต่อรายได้รวมสำหรับปี 2557-2558 จำแนกรายอุตสาหกรรม

(คำนวณจากรายได้ของบริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558)

จำนวนบริษัทที่แสดงรายได้จากต่างประเทศครบถ้วนตั้งแต่ปี 2549-2558 ในแต่ละอุตสาหกรรม							
22	21	4	30	11	6	4	12

บทที่ 5 รายชื่อบริษัทที่ลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และ/หรือมีรายได้จากต่างประเทศ (Economic Exposure Universe)

จากการขยายการลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และฐานรายได้ในต่างประเทศที่เติบโตขึ้นสะท้อนให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนมีโอกาสที่จะเติบโตในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย ไม่จำกัดเฉพาะในประเทศไทย ซึ่งเป็นการยกระดับศักยภาพของบริษัทจดทะเบียนไทยอันอาจจะเชื่อมโยงโอกาสในการเติบโตไปยังธุรกิจอื่นที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานของบริษัทจดทะเบียน ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทจดทะเบียน

การจัดทำรายชื่อบริษัทที่ลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และ/หรือมีรายได้จากต่างประเทศ (Economic Exposure Universe) มีวัตถุประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีโอกาสทำความเข้าใจเพิ่มเติมถึงศักยภาพของบริษัทจดทะเบียนที่เกิดขึ้นจากความเชื่อมโยงของบริษัทจดทะเบียนกับเศรษฐกิจต่างประเทศเป็นรายบริษัท

บริษัทจดทะเบียนที่ถูกจัดให้อยู่ใน “Global Economic Exposure Universe” หมายถึง บริษัทที่ลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และ/หรือมีรายได้จากต่างประเทศ นอกจากนี้ได้มีการจัดทำ Economic Exposure Universe เป็นรายภูมิภาคโดยแบ่งเป็น 2 ภูมิภาคที่เป็นเป้าหมายหลักในการลงทุน ได้แก่ อาเซียน และ กลุ่มประเทศ CLMV ซึ่งจะเรียกว่าบริษัทจดทะเบียนใน ASEAN Economic Exposure Universe และ CLMV Economic Exposure Universe

สำหรับปี 2558 บริษัทจดทะเบียน 282 บริษัทลงทุนทางตรงในต่างประเทศ และ/หรือมีรายได้จากต่างประเทศซึ่งเพิ่มขึ้นจาก 262 บริษัทในปีก่อน รายชื่อของบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวรวบรวมไว้ใน “Global Economic Exposure Universe” ดังมีรายชื่อในภาคผนวก 1

รายชื่อของบริษัทจดทะเบียนใน ASEAN Economic Exposure Universe และ CLMV Economic Exposure Universe สำหรับปี 2558 มีจำนวน 167 และ 125 บริษัท ดังมีรายชื่อในภาคผนวก 2 และ 3 ตามลำดับ

ภาคผนวก 1 รายชื่อบริษัทจดทะเบียนใน Global Economic Exposure Universe (282 บริษัท)

Agro & Food	Consumer	Financials	Industrials		Property & Construction	Resources	Services	Technology
Industry	Products							
APURE	AFC	AEONTS	AH	TMD	AMATA	AKR	AAV	CCET
ASIAN	BTNC	BAY	AJ	TNPC	AMATAV	BANPU	AS	DELTA
BR	CPH	BBL	ALUCON	TOPP	BJCHI	BCP	ASIA	DRACO
BRR	CPL	BKI	AMC	TPA	CGD	CKP	BA	EIC
CBG	DSGT	CIMBT	APCS	TPC	CK	DEMCO	BDMS	FORTH
CFRESH	DTCI	CNS	BAT-3K	TSC	CPN	EARTH	BEAUTY	HANA
CHOTI	FANCY	FNS	CSC	TSTH	DCC	EGCO	BEC	IEC
CM	ICC	FSS	CTW	TWP	DRT	ESSO	BH	INTUCH
CPF	JCT	GL	CWT	TYCN	EPG	GLOW	BIGC	KCE
CPI	KYE	KBANK	EASON	VARO	GEL	GPSC	BJC	METCO
F&D	LTX	KKP	FMT	VNT	HEMRAJ	GUNKUL	BTS	PT
GFPT	NC	KTB	GSTEL	WG	ITD	IFEC	CENTEL	SAMART
ICHI	OGC	SAWAD	GYT		LH	IRPC	CPALL	SIM
KBS	PG	SCB	HFT		MBK	LANNA	DTC	SMT
KSL	PRANDA	TCAP	IHL		NWR	MDX	EPCO	SPPT
KTIS	ROCK	TK	INOX		PACE	PDI	ERW	SVI
LST	S & J	TMB	IRC		PF	PTT	HMPRO	TEAM
M	SABINA	ZMICO	IVL		POLAR	PTTEP	JWD	THCOM
MALEE	SAWANG		KKC		PPP	RATCH	KAMART	TWZ
MINT	SIAM		MCS		PS	RPC	LOXLEY	
OISHI	STHAI		MILL		Q-CON	SCI	LRH	
PB	SUC		PAP		RCI	SCN	MACO	
PM	TNL		PK		RML	SGP	MAJOR	
PR	TOG		PMTA		S	SOLAR	MAKRO	
PRG	TPCORP		PTL		SCC	SPRC	MC	
SAPPE	TR		PTTGC		SCCC	SUSCO	MEGA	
SAUCE	TTI		SAM		SEAFCO	TCC	MIDA	
SFP	UPF		SAT		SIRI	TOP	MONO	
SNP	UT		SITHAI		SPALI		MPIC	
SORKON	WACOAL		SLP		SRICHA		NOK	
SSC			SMIT		STEC		PRAKIT	
SSF			SMPC		STPI		PSL	
STA			SNC		TASCO		RCL	
TC			SPG		TCMC		ROBINS	
TF			SSI		TFD		SHANG	
TIPCO			SSSC		TGCI		SPC	
TKN			STANLY		TICON		SPI	
TLUXE			SUTHA		TPIPL		SVH	
TRS			TCB		TRC		THAI	
TRUBB			TCOAT		TTCL		TKS	
TU			TFI		UMI		TTA	
TVO			TGPRO		VNG		VGI	
TWPC			THIP		WHA		WICE	
UVAN					WIIK			

ภาคผนวก 2 รายชื่อบริษัทจดทะเบียนใน ASEAN Economic Exposure Universe (167 บริษัท)

Agro & Food Industry	Consumer Products	Financials	Industrials	Property & Construction	Resources	Services	Technology
BR	BTNC	AEONTS	AH	AMATA	AKR	AAV	CCET
CBG	DSGT	BAY	AMC	AMATAV	BANPU	AS	DELTA
CHOTI	PRANDA	BBL	CSC	CK	BCP	BA	DRACO
CM	SUC	BKI	CTW	GEL	CKP	BDMS	FORTH
CPF	TNL	CIMBT	EASON	HEMRAJ	DEMCO	BEAUTY	HANA
CPI	TOG	CNS	FMT	ITD	EARTH	BEC	IEC
F&D	TPCORP	FSS	IHL	NWR	EGCO	BH	INTUCH
ICHI	TR	GL	IRC	PACE	GLOW	BIGC	KCE
KSL	WACOAL	KBANK	IVL	PS	GPSC	BJC	PT
M		KTB	KKC	RML	GUNKUL	CENTEL	SAMART
MALEE		SAWAD	MILL	SCC	IFEC	DTC	SIM
MINT		SCB	PK	SCCC	LANNA	ERW	SVI
OISHI		TK	PMTA	SEAFCO	MDX	HMPRO	TEAM
SAPPE		TMB	PTTGC	SIRI	PDI	JWD	THCOM
SNP		ZMICO	SAM	SPALI	PTT	KAMART	
STA			SITHAI	STEC	PTTEP	LOXLEY	
TC			SLP	TASCO	RATCH	LRH	
TF			SPG	TICON	SCI	MACO	
TKN			SSSC	TTCL	SGP	MAJOR	
TLUXE			STANLY	WHA	SUSCO	MAKRO	
TRUBB			SUTHA		TCC	MC	
TU			TCB		TOP	MEGA	
TWPC			TOPP			MIDA	
UVAN			TPC			MONO	
			TYCN			MPIC	
			VNT			NOK	
			WG			PRAKIT	
						PSL	
						RCL	
						ROBINS	
						SHANG	
						SPC	
						SPI	
						SVH	
						THAI	
						TTA	

ภาคผนวก 3 รายชื่อบริษัทจดทะเบียนใน CLMV Economic Exposure Universe (125 บริษัท)

Agro & Food Industry	Consumer Products	Financials	Industrials	Property & Construction	Resources	Services	Technology
CBG	BTNC	AEONTS	AMC	AMATA	AKR	AAV	DELTA
CM	PRANDA	BAY	CTW	AMATAV	BANPU	BA	DRACO
CPF	SUC	BBL	EASON	CK	CKP	BDMS	FORTH
KSL	TOG	BKI	IRC	GEL	DEMCO	BEAUTY	HANA
M	TR	CIMBT	IVL	HEMRAJ	EGCO	BEC	INTUCH
MINT	WACOAL	CNS	MILL	ITD	GLOW	BH	PT
OISHI		FSS	PK	NWR	GPSC	BIGC	SAMART
SNP		GL	PMTA	PS	GUNKUL	BJC	SIM
STA		KBANK	SAM	SCC	IFEC	CENTEL	SVI
TF		KTB	SITHAI	SCCC	MDX	JWD	THCOM
TLUXE		SAWAD	SLP	SEAFCO	PDI	KAMART	
TRUBB		SCB	SPG	STEC	PTT	LOXLEY	
TU		TK	SSSC	TASCO	PTTEP	MAJOR	
TWPC		TMB	STANLY	TTCL	RATCH	MAKRO	
		ZMICO	SUTHA		SCI	MC	
			TOPP		SGP	MEGA	
			TPC		SUSCO	MIDA	
			TYCN		TOP	MONO	
			WG			MPIC	
						NOK	
						PRAKIT	
						RCL	
						ROBINS	
						SHANG	
						SPC	
						SPI	
						SVH	
						THAI	
						TTA	

ผู้จัดทำและเผยแพร่: ฝ่ายวิจัย ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

Researchdepartment@set.or.th

www.set.or.th/setresearch

ผู้วิจัย: ปฐมภรณ์ นิธิชัย

ผู้ช่วยวิจัย: ชัยทิตย์ สมองชาติ

ภัทรนิตา ตังจิตเจริญ

Disclaimer: ข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และแนวคิดแก่ผู้อ่าน มิใช่การให้คำแนะนำด้านการลงทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมิได้ให้การรับรองในความถูกต้องของข้อมูล และไม่รับผิดชอบต่อความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้น อันเนื่องจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดไปใช้อ้างอิง หรือเผยแพร่ไม่ว่าในลักษณะใด นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขอสงวนสิทธิ์ในการเปลี่ยนแปลง แก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดตามหลักเกณฑ์ที่เห็นสมควร